

РЕШЕНИЕ

№ 41858

гр. София, 15.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 21.11.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Евгения Баева

Адриан Янев

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **8641** по описа за **2024** година докладвано от съдия Силвия Димитрова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава дванадесета от АПК, вр. чл. 63в ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на Г. М. С. от [населено място], депозирана чрез пълномощника му адв. Ц. И. от САК, срещу Решение №3314 от 14.07.2024 г., постановено по АНД №5950/2024 г. на СРС, НО, 105-ти състав, с което е изменено издаденото от Началник на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“ към дирекция „Анализ на риска и оперативен контрол“ при Агенция „Пътна инфраструктура“ Наказателно постановление № 8565 от 12.03.2024 г., като е намален размера на наложената глоба на 1000 лева.

Касаторът твърди, че решението е неправилно, като постановено в нарушение на материалния закон. В тази връзка е изложено, че в хода на въззивното производство не е установено извършеното нарушение, доколкото АНО не е доказал безспорно по делото какво МПС е управлявал жалбоподателя, съответно марка модел и рег. номер. Освен това счита, че неправилно СРС е приел, че описаното в НП нарушение е такова по посочените правни норми на ЗП, тъй като не се касае за специално ползване на пътищата по смисъла на пар.1, т.8 от ДР на ЗП, а евентуално за нарушение на чл.177, ал.3 от ЗДвП. Предвид това и с оглед ТП №2/08.10.2025 г. на Общото събрание на съдиите от наказателната колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС се иска обжалваното решение на СРС да бъде отменено, като се отмени и потвърденото с него НП.

Ответникът Началник на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“ към дирекция „Анализ на риска и оперативен контрол“ при Агенция „Пътна инфраструктура“, чрез

процесуалния си представител гл. юрисконсулт Г. Н., в представен писмен отговор оспорва касационната жалба с подробно изложени доводи за нейната неоснователност, поради което счита, че решението на СРС следва да бъде оставено в сила.

Участващият в касационното производство прокурор от СГП дава заключение за основателност на касационната жалба. Счита, че решението на СРС като неправилно следва да бъде отменено, като се отмени и потвърденото с него НП.

В настоящото производство от страните не са представени нови писмени доказателства за установяване на касационните основания.

Административен съд – София-град, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл.218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл.211, ал.1 АПК 14-дневен срок от надлежна страна, срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт и същата е процесуално допустима. Разгледани по същество, жалбата е и основателна.

Предмет на съдебен контрол в производството пред СРС е било издаденото от Началник на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“ към дирекция „Анализ на риска и оперативен контрол“ при Агенция „Пътна инфраструктура“ Наказателно постановление №8565 от 12.03.2024 г. Със същото на основание чл.53, ал.1, т.2, предл. 2 от Закона за пътищата (ЗП), за нарушение по чл.26, ал.2, т.1, б. "а", предл. 2 от ЗП, вр. чл.7, ал.1, т.5, б. "в", чл.8, ал.1, и чл.37, ал.1, т.1, предл. 1 от Наредба № 1 от 03.07.2001 г. на МРРБ за движение на извънгабаритни и/или тежки ППС на касатора е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 3500 лева за това, че на 16.02.2024 г., в 16:23 часа, на Автомагистрала Х., км. 0+200, в посока от [населено място] към [населено място] М. С. извършвал превоз на товари, управлявайки МПС с четири оси с две управляеми оси марка "МАН" с рег. [рег.номер на МПС], като в процеса на извършена проверка от служители при АПИ било констатирано, че водачът извършвал превоз на шлама, а при измерване с техническо средство - електронна везна за измерване на маса и поосово натоварване на ППС, модел DFW-KR № 118829 и ролетка № 1303/18/ (5 м), било установено, че разстоянието между осите е 1.40 м., а сумата от натоварването на ос на двойната задвижваща ос на МПС е 32,175 т., при максимално допустимо натоварване на оста 19 т., съгласно чл.7, ал.1, т.5, буква "в" на Наредба №11 от 03.07.2001 г. на МРРБ за движение на извънгабаритни и/или тежки ППС, като констатираното превишаване бил с 13,175 т. Прието е, че предвид измерените параметри на превозното средство същото е "тежко" по смисъла на чл.3, т.2 от Наредба № 11 от 03.07.2001 г. на МРРБ. Съгласно чл.26, ал.2, т.1, буква "а", предл. 2 от ЗП, вр. чл.8, ал.2, чл.8, ал.1 и чл.37, ал.1, т.1, пр. 1 от Наредбата, движението на тежки ППС е дейност от специалното ползване на пътищата и е забранено, като се осъществява само с разрешение (Разрешително) за превишаване на максимално допустимите норми по раздел II от Наредбата, издадено на администрацията, управляваща пътя (АПИ). Т. разрешение нямало за извършения от жалбоподателя превоз на товар с тежко ППС.

Въз основа на събраните по делото доказателства СРС е приел за безспорно установена идентично описаната в АУАН и в НП фактическа обстановка.

От правна страна СРС е приел, че в хода на административно-наказателното производство не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които да са самостоятелно основание за отмяна на издадения санкционен акт. Според СРС извършеното деяние правилно е квалифицирано от АНО като административно нарушение по чл.26, ал.2, т.1, б."а", предл. 2 от ЗП, вр. с чл.7, ал.1, т.5, б. "в", чл.8, ал.1 и чл.37, ал.1, т.1, предл. 1 от Наредба №11 от 03.07.2001 г. на МРРБ за движение на извънгабаритни и/или тежки ППС. Разгледани са доводите на

жалбоподателя за неприложимост на Закона за пътищата и твърдението, че в случая не е било налице специално ползване на пътищата, които съдебният състав е приел за неоснователни, с мотиви, че както цитираната разпоредба, така и дефинитивната норма на §1, т.8 от ДР на ЗП сочат, че използването на пътищата за превозване на тежки товари, каквото е прието, че е налице в случая, представлява "специално ползване на пътищата" по смисъла на ЗП. СРС е приел, че са били налице предпоставките за ангажиране на административнонаказателна отговорност по чл.53, ал.1, т.2, предл. 2 от ЗП, но индивидуализираната санкция в размер на 3500 лева е счел за прекомерна и несправедлива предвид конкретната степен на обществената опасност на нарушението и нарушителя, поради което е изменил НП в тази му част, като е намалил размера на наложената глоба на законопредвидения минимум от 1000 лева.

Обжалваното решение е валидно и допустимо, но неправилно. Въззивният съд е установил правилно фактическата обстановка и въз основа на нея е направил обосновани фактически изводи, към които обаче е приложил неправилно материалния закон.

На 08.10.2025 г. е постановено тълкувателно постановление №2 по тълкувателно дело № 5/2023 г. на Върховния административен съд и на Общо събрание на Наказателната колегия на Върховния касационен съд, според което водачът, който управлява извънгабаритно или тежко пътно превозно средство по пътищата, отворени за обществено ползване, без да е налице разрешение за това, извършва нарушение на чл.177, ал.3, т.1, вр. чл.139, ал.1, т.2 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), когато не е собственик на пътното превозно средство или лицензиран превозвач, осъществяващ превоза, съответно не е наредил превоза. Мотивите, изложени в тълкувателното постановление, които обосновават този извод са, че лицата, задължени да поискат разрешение за движението на извънгабаритни и/или тежки ППС от администрацията, управляваща пътя, са техните собственици или лицата, извършващи превоза, в качеството им на лицензирани превозвачи. Следователно субекти на нарушението по чл.53, ал.1, т.2, вр. чл.26, ал.2, т.1, б. "а" ЗП могат да бъдат физическите лица, които са собственици на извънгабаритни и/или тежки ППС, или превозвачи, регистрирани по съответния ред, както когато наредят превоза, така и когато са фактически извършители, т. е. когато управляват лично ППС от посочения вид.

Когато едно физическо лице управлява извънгабаритно или тежко ППС, т. е. осъществява неговото фактическо управление по силата на трудов договор, сключен със собственика на ППС или превозвача, то няма задължение да поиска от собственика на пътя или от администрацията, управляваща пътя, на основание чл.15, ал.3 от Наредба № 11/03.07.2001 г. на МРРБ, да бъде издадено разрешение за движението на ППС по пътищата, отворени за обществено ползване, съгласно чл.8, ал.2 или да заплати съответната такса в случаите на чл.14, ал.3 от Наредбата. След като такъв водач на ППС не е задължен да подаде заявление за издаване на разрешение за осъществяване на движение на ППС от посочената категория, той не следва да носи отговорност по чл.53, ал.1, т.2, вр. чл.26, ал.2, т.1, б. "а" от Закона за пътищата. Противното би означавало водачът на ППС, работещ по трудов договор като водач на ППС, да носи административнонаказателна отговорност за виновното поведение на друго лице - на неговия работодател - собственик на ППС или превозвач (физическо лице или юридическо лице), който не е поискал и не е получил необходимото разрешение. Това би противоречало на основания принцип, визиран в разпоредбата на чл.24, ал.1 от Закона за административните нарушения и наказания, според който административнонаказателната отговорност е лична и всеки отговаря за собственото си виновно поведение.

От изложеното следва, че водачът на извънгабаритно и/или тежко ППС, когато не е собственик на същото или лицензиран превозвач, осъществяващ превоза, съответно не е наредил превоза, а

извършва единствено фактическите действия по неговото осъществяване въз основа на задълженията си по трудов договор, сключен с някое от тези лица, следва да отговаря само по чл.177, ал.3, т.1 ЗДвП за допуснато нарушение на чл.139, ал.1, т.2 ЗДвП и не носи отговорност по чл.53, ал.1, т.2 ЗП за нарушение на чл.26, ал.2, т.1, б. "а" ЗП. Когато водачът на извънгабаритното и/или тежко ППС е и собственик на същото или извършва превоза в качеството си на лицензиран превозвач, при допуснато нарушение на чл.26, ал.2, т.1, б. "а" ЗП следва да понесе административнонаказателна отговорност на основание чл.53, ал.1, т.2 ЗП.

В конкретния случай от тълкувателното постановление се обосновава извод за незаконосъобразност на процесното наказателно постановление поради нарушение на материалния закон, тъй като настоящият касатор, който е единствено водач на ППС, с което е извършван превоза – факт, установен в хода на въззивното производство от приложения към АНП пътен лист, не може да носи административнонаказателна отговорност за това нарушение по реда на Закона за пътищата. В качеството му на водач, който управлява извънгабаритно или тежко пътно превозно средство по пътищата, отворени за обществено ползване, без да е налице разрешение за това, същият следва да отговаря само по чл.177, ал.3, т.1 ЗДвП за допуснато нарушение на чл.139, ал.1, т.2 ЗДвП и не носи отговорност по чл.53, ал. 1, т. 2 ЗП за нарушение на чл.26, ал.2, т.1, б. "а" ЗП. При това положение налага се изводът, че незаконосъобразно е ангажирана административнонаказателната отговорност на касатора на основание чл.26, ал.2, т.1, б. "а", пр. 2 ЗП, което е основание за отмяна на процесното наказателно постановление. Като е достигнал до обратния извод, въззивният съд е постановил неправилно решение, което следва да бъде отменено.

В процесния случай, макар деянието да е безспорно установено и същото да съответства на нарушение на чл.177, ал.3, т. 1, вр. чл.139, ал.1, т.2 от Закона за движение по пътищата, то не може да бъде преквалифицирано на основание чл.63, ал.7, т.1 от ЗАНН. Това е така, тъй като към датата на извършването му, както и към датата на съставяне на АУАН и датата на издаване на наказателното постановление органи на Агенция "Пътна инфраструктура" не са били компетентни да съставят АУАН и да издават наказателни постановления за нарушения на Закона за движение по пътищата, с изключение на нарушенията по чл.179, ал. 3-3в от ЗДвП, а за процесното нарушение се прие, че следва да се квалифицира по чл.177, ал. 3, т. 1, във вр. с чл. 139, ал. 1, т. 2 от ЗДвП. Изводът за отсъствие на компетентност на органите на АПИ се извлича както от чл.189, ал.12 от ЗДвП, в редакцията му към датата на издаване на наказателното постановление, където са регламентирани изчерпателно административнонаказващите органи, които могат да издават наказателни постановления по Закона за движение по пътищата, сред които не са органи на АПИ, така и от разпоредбата на чл.189е от ЗДвП, в редакцията ѝ към датата на издаване на наказателното постановление, където е уредена компетентността на председателя на Управителния съвет на АПИ или оправомощени от него лица да издават наказателни постановления, но само за нарушения по чл.179, ал. 3-3в от ЗДвП. Анализът на тези норми несъмнено води до извода, че както към датата на установяване на нарушението, така и към датата на издаване на наказателното постановление органи на АПИ не са сред компетентните органи, които могат да санкционират нарушения като процесното по ЗДвП. Допълнителен аргумент в подкрепа на извода за липса на компетентност на органи на АПИ е фактът, че чл. 189е от ЗДвП е изменен с ДВ бр. 64/2025 г., в сила от 07.09.2025 г., и нарушението на чл.177, ал.3, т. 1, във вр. с чл.139, ал.1, т.2 от Закона за движение по пътищата е въведено като нарушение, за което председателят на Управителния съвет на АПИ или оправомощени от него длъжностни лица могат да издават наказателно постановление. Това означава, че преди 07.09.2025 г. те не са имали такива правомощия.

Доколкото деянието не може да бъде преквалифицирано на основание чл.63, ал.7, т.1 от ЗАНН, делото не следва да се връща на СРС за ново разглеждане.

По изложените мотиви настоящият касационен състав намира, че обжалваното решение като неправилно следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което да се отмени наказателното постановление.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 221, ал.2 АПК, вр. чл.63в ЗАНН
Административен съд – София-град

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №3314 от 14.07.2024 г., постановено по АНД №5950/2024 г. на СРС, НО, 105-ти състав и вместо него постановява:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление №8565/12.03.2024 г., издадено от Началник на отдел „Контрол по републиканската пътна мрежа“ към дирекция „Анализ на риска и оперативен контрол“ при Агенция „Пътна инфраструктура“.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.